

KORT & GODT OM: FRIKERING

De fleste småbørn har udtalevanskeligheder i større eller mindre grad. Dette skyldes at det tager tid for barnet at opbygge et lydinventar og lære hvordan de forskellige lyde skal produceres. Mange børn vokser fra udtalevanskelighederne, mens andre børn har brug for konkret træning i lydene. Der findes forskellige former for udtalevanskeligheder. Nedenfor kan du læse om den udtalevanskelighed som kaldes "frikering".

Hvad er frikering?

Frikering er en fonologisk proces, hvor barnet erstatter en eller flere lyde, herunder /p b t d k g/ med enten /f v s/.

Det kan være at barnet fx siger "so" i stedet for "ko", "fengvin" i stedet for "pengvin" eller "fat" i stedet for "kat".

Hvad kan jeg gøre?

Frikering kategoriseres som et atypisk talemønster, hvilket betyder at udtalefejlen ikke falder på plads af sig selv. Hvis barnet laver frikering bør man derfor tage kontakt til den lokale PPR-logopæd som kan tilbyde konkret vejledning.

5 hurtige tips til udtaletæning

1. Øg barnets lydlige opmærksomhed på den lyd som driller, ved at lægge ekstra tryk på lyden - når du taler, og når du læser højt fra bøger, fx "ja, det er en **k**at".
2. Syng sange med den lyd som driller. Hvis det fx er k-lyden der driller, så syng "se min **k**jole" eller hvis t-lyden driller så syng "se det lille **t**og".
3. Forsøg ikke at rette på barnet, men gentag i stedet ordet med korrekt udtale, så barnet hører det.
4. Leg med lydene. I kan fx gå på lydskattejagt hvor I skal finde ord der starter med den lyd der driller. I kan også se hvem der er hurtigst til at finde på tre ting der starter med den pågældende lyd.
5. Hver sproglig rollemodel. Tal i et roligt tempo, vær i øjenhøjde med barnet og del gerne ordet op i stavelser, så det er nemmere at høre lyddelene.

Højtæsningsbøger
til udtaletæning

Frikering kan påvirke følgende lyde:

p+vokal og p-klynger, fx pl, pr

b+vokal og b-klynger, fx bl, br, bj

t+vokal og t-klynger, fx tr

d+vokal og d-klynger, fx dr

k+vokal og k-klynger, fx kl, kr, kn, kj

g+vokal og g-klynger, fx gl, gr